

Latweeschu Awises.

Iznahk katru deenu.

M a f f ā :		Matfā pa paštu pērsuhtot un pilsētiā mahjā pērsuhtot:	Matfā uz ahrseimēm:	Sludinajumi matfā:	Redakcija un ekspedīcija:
Ekspedīcija sanemot:		par 1 gadu . . . 3 rub. — kap.	par 1 gadu . . . 5 rub. — kap.	par sīktu rakstu ciud. 10 kap.	Jelgavā, Katoliu eelā Nr. 44.
par 1/2 gadu . . . 1 " 20 "	par 1/2 gadu . . . 1 " 60 "	par 1/2 gadu . . . 2 " 80 "	par 1/2 gadu . . . 2 " 80 "	1. pušē un tešitā 30 kap.	Zahtrunīs 981.
par 1/4 gadu . . . — " 80 "	par 1/4 gadu . . . — " 90 "	par 1/4 gadu . . . 1 " 70 "	par 1/4 gadu . . . 1 " 70 "	Adrefes maina 10 kap.	Rantoris: Rīgā, Batru eelā 30.
par 1 mehnešt. — " 25 "	par 1 mehnešt. — " 25 "	par 1 mehnešt. — " 70 "	par 1 mehnešt. — " 70 "	Numurs matfā 1 kap.	Zahtrunīs 8260. Pašta lašte 286.

Nr. 2.

Sestdeen, 3. janvārī.

1915.

Svarīgākais no šatura:

Sozialistu lubu literatūra.
Pasaules karš un latweeschu.
Muhšu kara spēka fronte pret Bahziju un Austro-Ungariju.
Kara lauks Franziā un Belgijā.
Karš pret Turziju.
Diwn wahzu semuhdens laiyou nogremdeschana.
Austrijas ahrseeru ministra Berchiolda atkabhpschanaš no amata.
Semes tribzje Ziatijā.

Sozialistu lubu literatūra.

Rā jau laiktalstos šinots, no šinanteem amoteem nodewigajai sozialdemokratijai atkal pērluhdušī nauda. Dublit tad ari sozialistu lgi nemas paplaschinat sawu lubu literaturu. No Jauna gada fahl iznahk "leels" sozialistu laiktalsts "Jaunais Wahrds", kuru wadischot tee wehī no 1915. gada agitazijas pasihstamee sozialistu disch-wihri, tā S. Mars un ziti, kuri lihds schim wifu laiku weda sozialistigu propaganda wezumwezajā sozialistu leiborganā "Jaunajā Deenas Lapā." "Jaunais Wahrds" nu buhšhot isplatit to "wis-larstalo" sozializmu un šinamo promotatorislo no-dewibas politiku. Par to leezina "Jaunā Wahrde" parauga numurs, kurš tila "isplatit" jau preefch Semas smehtkeem. Itatā rakstā tur islasama rihdichana pret "mantigām schkiram", "pilsonibu", "tautibu", teel apfaraota "reaktionarā" waldiba. Fabrikas strahdneekem teel rahdits, la wiau eenaidneeki ir darba deweji, un kalpeem tapat fainneeki. "Jaunais Wahrds" buhs pir-mā numura rihdichanas lapa, kur sawenota wifa eespehjamā sozialistu energija. "Jaunais Wahrds", ar wina pascha wahrdeem falot, "grib isaudšinat jaunus zilwekus ar zitadu dabu un zitadeem idealeem", peemehrojot winus "kapitali-stiflās fainneezibas un maschinu laimeta" ee-flateem. Ar weenu wahrdu falot "Jaunais Wahrds" grib sawus neapsinigos lasitajus pah-wehst par ihstām maschinām, kam pascheem ne-

buhstu nelahdu patstahwigu domu neds eestatu, neds ari augstaku wispahzihwezištu idealu. Tautiba un tiziba, tā ari pawalstneeku peenahkumu ispidichana ir "J. Wahrda" fizikeem leelā aplamība.

Tahdā pat garā strahdā no tās paschas so-zialistu sektes isdodamais schurnals "D o m a s", kurš at sawu ihsti lubeneezislo satura zenschas sawus lasitajus pahweidot par ihsteem "gara proletareescheem." "Domās" audšina lasitajos "leelu sozialistigu ideju schuhfmu" un "demokra-tiski — idejisti — progresiwi — liberali — so-zialistigi" (lasti wiswahzisti) zihnas pret "tautibu" un "tautiskeem darbneekem." "Domās" pasneed "sozialus romanus" (ar rihdichanam pret darba dewejeem) is "fabrikas strahdneeku un laulstrahd-neeku dshwes", lengā "latweeschu pilsonibas tihpus", sludina "proletaristu mahfšu un šinatni" (!), noleed "latweeschu garigo kulturu", isstaidro "wehsturiski" tagadejo pasaules karu weenlahschki ar "mantigo schkiru tautas isjuhlichanas politiku" un pastahwigi atfahro wehl zitas pasihstamas "proletariskas pateefibas", nosahlatot wifas auto-ritates, tā tizibu, bahnizu, morali u. t. t.

Tautas nogrimschana "proletariskā itah-wotli" ir "Domu augstakais ideals." "Domās" raksta wifī svarigakee sozialistu barwešchi: S. Mars, W. Dermanis (no latorgas), A. Upišs, promotators J. Janšons, A. Preedkalns, J. La-pinsch u. t. t. Te ir wifu "proletarisko domataju un rakuitaju zentrs. Saprotams, schi proleta-riskā lubu literatūra tautā maj noeet, bet atrodas weens otrs weenteefitis, kas par to pat fa-juhshminatees. Tā flawenais sozialistu lihdsfreh-jejs "Lihdums", schoreis slaidri apahdidams sa-wu ihsto krahšu, dšeed "Domām" nebeidsamas flawas dšeesmas. "Lihdumam" par to it se-wischs preeks (slat. "Lihduma" Nr. 158, 1914.), la raksti "Domām" teelot iswehleti weenigi ar "materialistigi — marxistiskeem (t. i. sozialisti-

geem) usflateem. Sewischki teizams esot A. Upišs, kurš "noluhlojotees at smihnu" us muhšu pil-sonibu un "peleleem baroneem" (fainneekem), "aistahwot" darba laudis. Tad wehl sawā jau-nalā 198. numurā "Lihdums" "firnigi no-preezajas" par "Domām" un eeteiz to lasitajeem. Te nu "Lihdums", leelas, waj pilnigi pah-rahjis sozialistu lehgeri, par to ari naw to brih-netees, jo "Lihdumam" lopigi lihdsftrahdneeki at "Jauno Wahrdu" un "Jauno Deenas Lapu."

"Jaunā Deenas Lapa" nemas pa wezam ar parasto kuhdichanu un sozialisma sludinajumu. Tapat nupat muhšu preefchā "J. D. L." Nr. 288, kurā eewadraftis "Par latweeschu politiku". Latweeschu wajagot stalditees politiskās partijās, tad tee taphschot spehziigi (!). Kreewijas walfs wis neefot kahds labs tehws wifām tautam, un tadeht schim tautam neefot wajadfigs waldibu klaufti (aprotams, tilai Bahzija ir tas labais tehws, kas dascham promolatoram dod maisti). Wifa latweeschu prese, kas ufturot draudshibu at waldibu, esot "behrnischkiga" un nefapratiga, tā-pat ari walfs domneeks Goldmans. Tilai sozialisti 1905. g. esot preefch latweeschu ko panahlušchi zaur sawu usstahschanos. Kas labs notizis peh-1905. gada, par to "J. D. Lapa" tuwaki nesino, bet to launigi nokluse. Latweeschu wifus laikus esot bhjuschki uftizigi kreewijai, bet par to lihds 1905. g. nelo neefot dabujuschki, tā "J. D. Lapa" mehgina mulkot sawus lasitajus, kur slaidri tatschu latram šinams, la w e e n i g i tās reformas, kas isweestas pirms 1905. g. latweeschu par labu nahlušchas. "J. D. L." wehl nelauņas lee-litees ar sawu 1905. g. kura garigā mahte wina ir. Wisbreesmigalāis "J. D. Lapa" isleelas tas, la latweeschu itahjas fakaros ar kreewem, flawo-fileem un "reaktionarām" waldibas aprindam. Tahlal "J. D. Lapa" gauschās, la kreewu "reak-tionari" usdruhlot nepateefi wahjeescheem. Tad "J. D. L." baidē, la waldiba gribetu latweeschus ap-

S. Senewitscha

Barteks ulwaretajs.

(Zi franzišu-pruhšču kara.)

(Turpinajums).

"Brauž!" Kahda speedsofcha balfs pēstihmē: "Frantschi brauž!" Un azumirli eestahjas panika ne tilai seeweeschu starpā, bet ari nahlofchajos Sedanas waronos. Puhlis fatustejas. Wilzeens apstahjas pret staziju. Wifos logos zepures ar farkaneem lokeem. Kara wihri kustas tā sludras pa puhsmi. Uf walejeem wagonem fahrauti garee druhmee leelgabali. Uf wagonem, kureem jumtu nam, wefels schitku meščs. Kara wihreem, lai-lam, pawehlets dšeedat, — spehzigas wihreeschu balfs jauzas zita zaur zitu daschados dšeesmu mo-timos. Kohds spehls un wara pluhst no schi wilzeena, kuram pat gala naw.

Uf platformas farindo reserwistus; kurech wehl pappeh — atwadas. Barteks isplehta rolas, tā dšinawu spahrnus, un bolija azis:

— Nu, Magda! Paleez wefela!

— Oh! mans nabadsinšč!

— Manis wates neredsefi.

— Neredsefchu!

— Nelo newar darit!...

— Lai tewi Deewa Mahte fargā!..

— Paleez wefela; fargā buhdu!

Seewa raudadama aplika tam rolas ap faktu.

— Uf redsefchanos!

Beenahlušī pehdejā minute. Schuksteeni, raudas un seeru waimanas wifu pahrspeh. "Ardeewu! Ardeewu!" Kara wihri jau atdaliti no kauschu druhmas; tee fastahjas rindās, tad tšhetrstuhros, fadadas peh leeluma un tā maschi-nas dšihli kustās melnā stribpā uf preefchu un pasuhd wagonos. Tahlumā eeswilpjas lokomotiva,

puhšdama gaisā pelekus duhmu mutukus. Tad schnahdama, tā ugunstschuhfka kustas uf preefchu un iselpo karstus garainus. Seeru waimanas fahneegufchas augtalo palahpi. Daschas aiflahj azis preefchanteem, zitas šieepj rolas pret wago-neem. Zaur raudam winaš jauz wihru un dehlu wahrdus.

— Ardeewu, Bartel! — Magda lejā sauz. —

Ne — leen tur, kur tewi nedsen. Lai tewi Deewa Mahte fargā! Ardeewu! At Deews! Deews!..

— Sargā buhdu. — Barteks etbild.

Wagonu ahli dohji skaneja, tad rausiidamees fahla kustetees uf preefchu.

— Atminees, la tew seewa un behrns! —

Magda fauza tezedama lihds aisejosham wil-zeenam.

— Ardeewu! Deewa Tehwa, Deewu Dehla un Deewa Swehta Gara wahrdā! Ardeewu!

Wilzeens gahja aifweeu ahtat, aifwešdams kara wihrus no Podgnetowas, abām Kriwdam, no Nedoleem un Toščfcheem...

II.

Atpakal uf Podgnetowu atgreeschas Magda at zitam seewam un raud; uf preefchu, pelekā tahle, aifdrahichas wilzeens at laweijeem un to starpā Barteks. Tahlei naw redsams gals. Pod-gnetowu knapi war faredset; tilai garās leepas un basnizas torni faule apspihd. Selta krusis gaisā tā mirdsofchs punktis. Kamehr spihdeja schis punktis, Barteks uf to skatās, bet kad tas issuda, Bartela flumjam nebija wairš gala. Winu fagrahba seels nepehls un winsch juta, la ir galigi pasudis. Sahla flatitees uf apalschofizeeru: jo tatschu peh-Deewa par winu walda tilai kapralis. Par wifu, las ar winu tagad war atgaditees, lapalim ja-atbild; Barteks pats nelo nesina, nelo nesaprot.

Kapralis sehdu uf benka un starp zekeem flinti turedams, kuhpina pihpi. Duhmi pastahwigi aif-

feds wina druhmo un nopeetno feju. Bet ne tilai Barteks raugas uf scho feju, — raugas ari ziti, no wifem wagona kalteem Podgnetowā waj Kriwdā katre Barteks, katre Boitels pats sem pans, latram jadomā tilai par fewi, bet tagad preefch tam ir kaprals. Pawehles wineem flati-tees pa labi — flatišees pa labi, ja pa kreisi — flatišees pa kreisi. Katra flats gandrihš winam jautā: "nu, kas ar mums notiks?" Bet kaprals tilpat daudš sīt tā wini un buhtu pat preezigs, ja kahds augstaks par winu, dotu tam kahds pa-iskaidrojums waj pawehles. Semneeki baldas pra-fit, jo tagad karš, ar wifu kara teefas bahrgo jodu. Ko war un ko nē, kas lai šin? Ari wini nelo nesin, bet winus baida tahdi wahrdi, tā Kriegsgericht, — kuras tee labi nesaprot un tadeht jo wairak jabaidas.

Bej tam wini juht, la tagad teem lapaals daudš wajadigals, nekā pee Pojnonas manewros: jo winsch tilai weens, kas kaut ko wehl šin, domā par wineem un bej wina — ne no weetas. Kap-ralis, tā redsams, apnika flinti turet un winsch to pasneedsa Bartelam. Barteks fatwehra to, aif-tureja elpu, padolija azis un raugas uf raugas uf kaprali, tā uf wehtibidi, — tilai maj tam preefa. Ai, šinas lailam nelabas; pats kaprals staiģā tā uhdeni famirzis. Pee stazijam dšeed, blausias; kaprals komandē un lamajas, lai wazeltu fewi lee-lalo preefchā; bet kad wilzeens fahl eet, wifš ap-llušt, apllušt ari kaprals. Bartelam pasaule fada-las diwās dalās; weena — til gaischa un patih-lama: tur buhda, seewa, mihlsta gulta; otra — tumšcha, umšcha: tā Franziā un karš! Tagad winsch labprah buhtu aifnehmees no wehšcha atpa-lakrahpschanaš ihpashibu.

(Turuma? wehl.)

speest. Tadeht „J. D. L.“ eeteiz flalditees politiflās partijās un taifit „opofiziju.“

Apflattitais nodewigās sozjalistu lubu literaturās — „Jaunā Wārda“, „Domu“ un „J. D. Lapas“ nekreetnais mehrtis ir pahraf flaidrs un zaurredfams. Tadeht arweenu jastahw nomoda un jaleeto wisplafchalee libdselti, fcho sozjalifma un wiswahzeetibas dihgltu nomahlfchanai un isnihzinafchanai, lā to nesen fewifchklā rafitā ufwehram. Sozjalistu aprindās, faharā ar dabutām leelafām naudas sumam, no teel tagad fewifchklā kuftefchanās un rofiba, lura wifos fihlumos, ufmanama. Plafchalā fabeedriba nedrihlt aiimeegt azis pret fcho jaunō prowolaziju. Demofrats.

Pafaulē karsch un latweefchi.

„R. A.“ itarp zitu rafita uf gadu mainam: Weena leeta drofcha: no fchi lara Kreewijā augsti pazelfees Keisarifklā monarkifklā wara un drofchi ween notifs daufsi un fwarigi pahrgrofljumi, lās pawairoš tautu labklahjibu un laimi.

Latweefchi ar fcho laru un wina isnahlumu wiswairaf faifititi. Ja Kreewija buhtu fcho laru pafaudefufi, tad tas buhtu atnefīs latweefchu tautai isnihzinafchanu. Tas, lās no Wahzijas lara pulkeem paftrahdats Belgijā un Polijā, buhtu wehl behrnu fpehle pret teem darbeem, lahduš pafaulē buhtu peedfihwojufi, lād wahzu lara pulkeem buhtu isdeweēs eenemt Baltijas latweefchu femi. Wehl faunafas preefch latweefcheem buhtu felas meera laifkā, ja Baltijas seme zaur fcho laru nahltu pee Wahzijas. Tur latweefchus gaidija diwdefmitlahrt leelafa apfpeefchana nekā sem wahzu waldbas peedfihwoja pokl, jo latweefchi buhtu mafaf fpehjiigi pretoteēs waj atgainateēs. Tad pee mums buhtu tizis fafneegts ari Wahzijas larponeš sozjaldemokratijas ideals, proti, lā latweefchi pafaulē ispidba itlai deenestneeku un ropelau lomū.

To latweefchu tauta gaischi fajuta, un tadeht wina ar leetu fajuhmibu fajehlās preefch fchi lara, fuhtidama fawus dehluš laujā un gahdādama par eewainoteem un pafafpalizejeem. Katrs latweelīs dšihwi fajuta, lā te atnahzīs brihdīs, lura jafala: „teh w u s e m e i g r u h t l a i l i, d e h l e e m j a e e t p a l i h g ā“. Gan gadu defmitus Wahzijas algā itahwofchā sozjaldemokratija bija ismetufi pahrt tautu fawus mullofchanas un mahniſchanas tihklus, lai fchirtu latweefchus no Kreewijas waldbas un Kreewijas, lai fajeltu Kreewijā jufas un tā fagatawotu Wahzijai ufwaru; bet isfchirofchā brihdī latweefchutauta faplehfawifus fchos tihklus, aifwabinajās no sozjaldemokratifklā leetumena, lurfch winu fpaidija defmit gadus, un lā weens wihrs fajehlās preefch Keifara un tehwijās.

Tagadejee leele pafaulē notifumi atnefufchi latweefchu tautai leelu apmeerinafchanu. Wina stiprinajufees pee fawas wezās ufizizbas un padewibas pret fawu Semestehwu, wina stiprinajufees pee tehwijās mihlefizbas, wina fajehlfufees preefch wifa fwehta un zehla zeenifchanas. Wina palifufi

Gimenes spofs.

Anglu rafitneela Ronana Doyle stahfīs. (Turpinajums.)

„Tas ir fums!“ eekleedsās Bredfords. „Nahz, Uatfon, fjeigfimeēs, eelam wehl naw par wehlu!“ Winfch ahtri ftefehja pahrt purwaju un es winam tuhlt uf pehdam fefoju. Bet peepefchi netahlu no lahbas grawas atflaneja pehdejais diltais kleebeens un tad dohifch, fmagš kriteens. Mehš palikām stahwam un ufmanigi klawfijameēs. Bredfords fīta ar duhri few pa peeri un lā ahrprahltiis isfauzās:

„Winfch ir muhs ufwarejis, Uatfon! Mehš efam jau wifū nolawefufchi! Lahbas mulkibas efmu nodarijis, lā tuhlt winu neapzeetinaju! Un tu, Uatfon, redsi, lahbas felas no tam zehlfufchās, lā efi winu nepeeluhlotu atfahjis! Bet mehš feru Henrijū atreebftim!“

Mehš ftefjam pa tumfu, lā apftulbufchi, bet mums isdewās tomehr noturetees breesfmiigā klee-djeena tuwumā.

„Waj tu laut lo redsi?“

„It nekō.“

„Bet klau! Kas tas ir?“

Klufa waidefchana bij pa kreifi fadsirdama. Tur atkadās stahwa klints mugura, lura isbeidās dšifkā, afmena blukeem aplahitā grawā. Tās dibenā guleja laut lās tumfchš, lā wehlat peeftee-dami pahrlcezinajameēs, lahds wihreetis ar galwu uf leju, bef jehlahdam dšihwidās fihmem. Bredfords ufwilka fehelozinu un wahjā gaisfina kreita uf afinaimeem pifkfteem un fchawfmiigu afins pelki, lura tezeja fem fadaufitā galwas laufa. Bet mehš eewauidijām wehl laut lo breesfmiigaku, lās mums gandrihij famanu laupija — fera Henrija lihki!

Mehš newarejām fchawbiteēs — winfch bij

pee faweem wezajeem fposchajeem tautiflajeeem idealeem, lās zel tautu uf augfchu un fureem kalpodama tauta elpo tihri tautifku un politifku gaisfu. Pateefibai ir leelš eelfchejs fpehks, lurfch islawfchās zauri un pahrlceezina weentefigos. Bret pateefibas waru tagad fabrulfufchi wifū tumfchee nodewigee tautas mahniſchanas un mullofchanas fpehki.

Muhfu Kreewijas augstā Keisarifklā waldba turas pee augsteem taifnibas prinzipeem, un latweefchu tautai atwehles to, lo wina pelnijufi un eemantofufi. Latweefchu tauta, lās ir Keisarifklās waras un trona, lās ir Kreewijas walšis un lahrtibas, lās ir wifū tikumifku un lahrtibas elementu patriotifka aifstahwetaja, lās ar fawu intelligenzi, ufnehmibas garu un nepeelufufchu darbu palihdšes pee Kreewijas femlopibas un ruhpneezibas pazelfchanas, pee Kreewijas mantas pawairofchanas, — tahdai tautai arweenu Kreewijas walšti ir brihwa un zeenita weeta. Katra tauta teel wehrteta pehz teem pafafpojumeem, lahduš wina walštij atnes. Uf to latweefchi drofchi war pamatot fawu nahlamibas ehlu.

Tagadejais karsch ir panahzīs latweefchu apweenoschanu, weenprahhibu. Tas atfpogulojās ari latweefchu preefch. Til pahris sozjaldemokratifku organu, kuri fawus lihdselkus bef fchawbam dabū no tumfcheem awoteem, weltigi puhlās trauzet fcho fastanu. Tagadejos apstahkloš tee nogrimufchi ne e e w e h r o t u k a k t u l a p u f i a h w o l l i u n n o t a h d a t e e w a i r s n e k a d n e p a z e l f e e s. Tautas attihstibas gahjeens tagad eet pa meerigu zelu.

Kahds wezš teifums faka: zilwels aug ar faweem augstaleem ufderwumeem. Tā tas ir ari ar latweefchu tautu. Wina wehrtch fawas azis uf augfchu; wina few fprausch augstus mehrtus. Un, kalpodama pehdejeem, wina pati zelas uf augfchu.

Gefichjeme.

Wahzu laifkrafitu aifleeegschana Kreewijā.

Kara walde, lā „Birsch. Weo.“ fino, wifā Kreewijā pa lara stahwokka laitu aifleeegfchot isdot laifkrafitus wahzu walodā. Wina efot taīs domās, lā wahzu walodas aifleeegschana publiflās weetas, weilalos u. t. t. atteenama ari uf preefch. Petrogradas wahzu laifkrafiti „Petrograder Zeitung“ un „Betr. Herald“ jau apstahjufcheēs isnahlt. Redazijas uu drulatawas telpās, kur mineteē wahzu laifkrafiti eefpeesti, eeradeēs wezalais drulatawu inspektors un atnehmis longefijas.

Odešā, 1. jaun. Aresteja fefchu zilwelu leelu bandu, lura nodarbojās ar wiltotu pafu un ahrtu apleezibu isdoschamu, ar kufām apgahdaja wifus deenwidus.

Wladikaukafā, 1. jaun. No rihta manija stipru semeš trihzi.

Baltija.

Rejaszeems. Otrōs Seemas fwehtloš weetejā Labdaribas Beedriba farihfoja teatri

no klints nofritis grawā un nofiteēs. Mugurā winam bij tas pats apgehebs, lura winu redsejam Wakera eelā. Bredfords waideja.

„Wai, wai, Bredfrod!“ es kleeđsu duhres rahdidams, „tas neleetis!“

„Ja, lās to wareja eedomateēs, lā fers Henrijš eēs weens pats uf purwu! Bet pee wifseem fwehteem, lai ari tas neleetis deefim zil flih-pets nebuhtu, winfch buhs manā warā, eelam diwdefmit fchetras stundas pagahjufchās!“ eefauzās Bredfords leelās dufmās.

Uflehja mehnefīs un apfpihdeja lihki. Karstas afaras pildija manas azis.

„Mums jaatwed ahrtis, Bredford! Mehš weeni pafchi winu lihds pilij neaifnefifim. Mans Deewš, waj tu efi prahtu faudejis, waj?“

Bredfords bij eekleedsēs un pahrlceezēs pahrt lihki. Ufreis winfch uflehja stahwus, lehlaja ritiki aplahrt, smehtjās un fpeda manu roku.

„Bahreda, bahreda!“ Tam wihram ir bahreda!“ winfch lā negudeš fauja. „Tas naw barons, tas ir mans laiminfch, nofeedsneelš Seldens!“

Drudschainā steigā mehš pagreesām lihki uf muguras puši — parahdijās kupla pinlaina bahreda. Nebij wairš fchawbu — tas bij nofeedsneelš Seldens!

Un uf reift es wifū fapratu! Barons bij atdewis Berimoram daku no fawām apwallatām drehbem, luras pehdejais atkal fawulahrt bij eedewis Seldenam, lai tam buhtu weeglaki aifbeht. Es to pafklaidroju ari Bredfordam.

„Tad fera Henrija drehbes ir bijufchās fchi nelaimigā zilwela klitena isfahkhejas!“ eefauzās Bredfords. „Tas ir glufchi flaidri, lā fums izis eemahjits ar lahdu feram Henrijam peederofchu preefchmetu — pehz wifas warbuhtibas ar weefnizā nosudufcho barona kurpi. Bet lā gan Sel-

Wallas Latweefchu Sarlanā Krufsta Rodafai par labu. Ufweftā luga „Seemeku waroni“ tila nofpehleta apmeerinoschi. Neftatoteēs uf to, lā pehdeja laifkā isrihlojumi ir deefgan beefchi, — fchis isrihlojums bij apmeklets loti kuplā flaitā. No ta war fpreest, ar lahdu lihdsjuhhibu plafchalas mafas ifturas pret tagadejeem apstahkloem, pehz eefpehjas pabalstot Sarlanā Krufsta zehlos mehrtus un tahdejadi atweeglinot muhfu waronigo la-reiwju gruhtās zeeſchanas. Loti jawehlas, laut fchahdas fajuhfmas netruhltu ari uf preefchu.

— Behdeja laifkā aplahrtne parahdijufchees traki funi, kuri fakodufchi ari daudjus zitus. Zapreefihmē, lā fchejeeneefchi uf leetu flatas loti weenaldfigi, laut gan ta ir nopeetna un fawā flad loti bihtama. Tā nesen notifa fchahds gadijums: Kahdā mahjā eefkrehjis fwefchš fums un fahjis kostees ar ziteem fchis mahjas funeem. Mahjas fainneelš noturejis funi par tratu un nofchahwis. Wehlat funa ihpafchneelš dabujis finat, lā wina fums nofchauts, aifbildnejeēs, lā fums neefot bijis trats, un gribejis zelt fuhdsibu par funa nofchawfchanu. Atbrauja aprinta ahrtis, lurfch pee funa ufſchlehefchanas apleezinaja, lā fums teefcham bijis trats. Ufſtrih-tofchš ari tas, lā dafchi funu ihpafchneelš, kuri flaidri fin, lā winu funi fakofti, tos tura pilnigā brihwibā.

Chrgeme. Semes wirspufe fche famehrā ftipri kalnaina. Leelafais kalnu augtumš steepjas no seemeem uf deenwideem — no Chrgemes stazijas uf Kahrku puši. Ka pretstats fchim kalnajam deenwidus rihta pušē atrodas milfgee, wairaf kwadratwerftu leele purwaji, kuri steepjas gar Sebas kreifo krafku. Gandrihij wifseem Chrgemes pagafā fainneefkeem fchini purwajā atrodas plawas. Behdejas, atflaitot upes lihfschus, ir ftipri itaignas un mafahlainas. Ja lihds Jahneem winaš nespelj notopi, tad beefchi, eeftahjoteēs gareem leetus gahseeneem, Seda pahrtpluhst un plawas paleel neptautas. Behdejos gados projektēja fcho puruhju nofuffinat, bet ta lā Chrgemes muifchās ihpafchneelš Trejs nepeedalas, tad projekts fchim-brihſcham paleel neifwedams. Aramseme — fmilfchajns mahls un ftipri afmenaina. Dafchās weetas (peem Omulos) afmeni uf lauleem atrodas tahdā daudsumā, lā arajs nefin, no luras pušes fahli art. Tur daudf atdod fawus afmenus pizejeem par melti — lai nahl un wed projam, bet naw ari tahdu, lās to wehlas, laut aifgahdāfchana weegla, jo stazija turpat padurwē. Gewehrojot pehdejo, femlopiba, pa dafai aif dabisfeem apstahkloem, atrodas primitiwā stahwofli, jo tahdos laufos newar ar mafchinam rihtoteēs. Ari lopkopiba te naw ta pazelta — lā zitos Latwijas apwidōs. Chrgemeetis.

Giomenmuifcha. Treſchajā Seemas fwehtku deenā minetās muifchās ihpafchneelš barons Medems farihfoja medibas. Pafchu medibu widū barons Medems peepefchi nomika, lā domajams, ar firds treeku. J. R.

Gipka (Dund. pag.). 14. dezembri patriotifklā farihlojumā par labu no lara breesfman zee- (Turpinajumu flat. 4. lapp.)

denam buhs bijis eefpehjamš tumfā nowehrot, lā fums tam fkrej palaf?“

„Behz manām domam, Stepletons buhs funi tilai tapehz palaidis walā, lā eedomajees feru Henrijū purwajā efam!“ es peebildu.

„Bet lo nu darifim ar lihki?“ Bredfords jautaja.

„Genefifim un nolifim to lahda afmana buhdā, lamehr buhſim polizijai pafin-ufufchi,“ es atteizu.

„Labi!“ fajija Bredfords, „bet... luhf. Uatfon, lās tas ir? Tas ir pats Stepletons!... Nu fini, to es nofauzu teefcham par leelu nekaw-nibu! Neleez winam just ne ar weenu weenigu wahrdinu, lā mehš uf winu turam aifdomas, zitadi wifū mani plani isputēs!“

Bahr purwaju mums tuwojās, zigaru pihpedams, dabas pehtitajš, un muhs eeraugot, apstahjās. Tad winfch mums peenahja klahst un eefauzās:

„Teefcham — Uatfona lungs! Kur tad juhs til wehlu fche purwajā? Bet lās tad tas ir? Waj lahdam nelaimē notifufi? Deewa dehl, nefakat tilai man, lā tas ir fers Henrijš!“

Winfch pafteheja man garām un pahrlceezās pahrt mirufcho.

„Kas — lās tas tahds ir?“ winfch ufbudinats ftoftijās; zigars winam iskrita no rotas.

„Tas ir isbehgufchais nofeedsneelš.“

„Tas jau ir breesfmiigš gadijums! Kā tas gan notifus?“ winfch jautaja muhs abus pehtofchi uf luhlodan...

„Winfch, redfams, nogahfeēs no klints grawā. Mans draugs un es, paftaigadameēs pa purwaju, dširdejam kleeđseenu.“

„Ari es dširdeju fcho kleeđseenu un tapehz fteidšos fchurp aif ruhpm fera Henrija dehl.“ (Turpmal wehl.)

„Latweefchu Alwifchu“

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 3. jantw.

(peefuhitatas lihdsj pulkst. 6 rihta.)

Muhfu kaujas fronte pret Bahziun un Austriju.

Ofiziali. Kara Wehstnefis. 2. janwari. No Augsta Wirskoman- deera fchtaba.

Janna gada naktis un deena pagahja wifas frontes samehra meerigi. Wahzeefchu neewehrojameem mehginajumeem, usbrukt muhfu kara spehla preefchejam nodalam Letzenes rajona (Austriju Bruhija), nebij panahlumu. Zeesdams leelus saudejumus pretineeks bij peefpeests atet atpatal jawas posizijas.

Uf Wislas laba krafa mehs 1. janwari turpinajam spaidit eenaidneela jahtneelus, kuras pabalstija neleelas lahjneelu nodalas. Ufweests no Serpezas, eenaidneels eenehma pahrejas paher Skrawas upi (eetel Wisla pee Ploglas), bet newareja turetees un sem muhfu spee- deera turpinaja atfahptees uf seemeleem.

Uf Wislas kreisa krafa wahzeefchi isdarija parastos usbrukumus uf dascham muhfu frontes dalam, bet panahlumu wineem nekurnebij.

Karsch ar Turziun.

Kairu, 31. dez. Turku kara spehla falos- pofhana un kaujas peederumu un pahritatas lihdsjellu peewefchana pee Egiptes robeschas nobeigta. Turku komandeeru prafa pastiprinajumus no Konstantinopoles, bet wahzu ofizeeri pastahwustuh- liteju usbrulchanu, lainogreeftu anglu usmanibu no operazijam Siropa.

Ofiziali. Kara Wehstnefis, 2. janwari. No Kaukasijas armijas fchtaba.

31. dezembri Karaurchana- nas apgabala zihnas turpi- najas, peelam mehs no jauna faguhstijam dauds ofizeeru un apalshareiwju.

Sakautoturku karapullu wajafchana turpinas dascha- dos wirseenos no Oltas. Galiga turku ispeefchana no Af- fchorochas apgabala weizas felmigi.

Bitas frontes dalas naw eewehrojama pahrmaju.

Ofiziali. Kara Wehstnefis, 2. janwari. No Kaukasijas armijas fchtaba.

Karaurchana rajona kaujas at- tihstas preefch mums fchnigi. Shtiku usbrukumä tifa isnihzinats 52. turku pulst, pee lam wina atleelas ar pulla komandeeru un wairaf ofizeereem faguhstitas. Weena wirsenä, pa turu mehs gainajam fakauto turku kara spehlu, mehs faguhstijam wairaf nekä 5000 turku un eegwam 14 leelga- balus, dands daschadu mantu un lihdsj 10,000 leelopu.

Kara lauks Franzija un Belgija.

Kara Wehstnefis. Parisi, 1. jan- wari. Hawafa agentura sino: Belgija lawe- migla artillerijas uguni. Belgieschi us- fpridsinaja lahdu fermu, kura wahzeefcheem derejaparnolitta- wu. Seemelos no Suafonas no- tifa niknas kaujas. Schampanja notila kaujas Bertas rajona. Pah- reja fronte naw eewehrojama pahrmaju.

Kara Wehstnefis. Parisi, 1. jan- wari. Ofizials sinojums no 1. janwari plst. 11 wafara. Frantschu kara spehls

peepeschä usbrukumä eenehma wahzu tranfchejas seemelos no Ruas. Wahzeefchu usbrukumus seemelos no Suafonas apturet. Enas upe uspluhda, zaur to tifa isnihzinati daschi tiliti un laipas. Tas laweja frantschu kara spehla satifsmi paher upi ar to kara spehlu, tas stahweja uf upe labä krafa un furam newareja peefuhitit pastiprinajumus. Deht lam schis kara spehls bij peefpeests atfahptees, pee lam frantschi paschi isnihzinaja daschus leelga- balus un daschi eewainotee krita wahzeefchu rolas. Frantschi famulahrt faguhstija daudsnewainotus wahzeefchus, kurepedder pee 7 daschadeempul- leem. Schim gadijumam uf Enas naw nosih- mes uf wispahrigo kara gaitu.

Diwu wahzu semuhdens laiwn nogremde- schana.

Kara Wehstnefis. Londoni, 31. dez. Diwas wahzu semuhdens lai- was peegahja pee Diwas forteem, bet no krafa batereju schahweeneem tifa nogremdetas.

Sau-Suanä (Portoriko), 31. dez. Osta eebrauja oglu fugis wahzu kreisera „Karlsruhe“ leitnanta wadiba. Gestahdes peeprafshuschas in- strukzijas no Waschingtonas.

Daschadas sinas.

Austrijas ahrlcetun ministra Berchtolda at- fahpshanas no amata.

Kopenhageni, 31. dez. No Wines sino, la ahrlcetun ministrs grafu Berchtolda atfahpees no amata. Wina weeta eezelts ungaru mi- nistrs barons Burians.

Kopenhageni, 1. jantw. „Fremden- blatt“ aifrahda, la Berchtolds jau fen gribejis at- fahptees, bet lejars atluhgumos naw peenehmis un tilai tagad eewehrojais swarigos personigos motiwus, kuru deht Berchtolds atfahppas.

Parisi, 2. jantw. Awises aifrahda uf Buriana un grafu Tiffas draudsihu, ladeht Bu- riana eezelshana neapshimejot Austro- Ungarijas politikas mainu.

Rumanijas usstahshanas.

Londoni, 1. jantw. „Times“ sino, la Rumanija nodomajusi eenemt Transilwa- niu jau februnara fahlumä.

Kopenhageni, 31. dezembri. Lon- donas awise „Times“ apstiprina, la pezs sinam no Balkaneem, tagad warot buht pahreleznati, la Rumanija peeweenofchotees fa- beedroteem. Taja noluhla wina fagata- wojotees. Uf Bulgariju nosuhits ihpafschs Ru- manijas preefshahwis. Bet pirmis fe- bruara beigam Rumanija neus- stahschotees, jo lihdsjam laikam wifas kalnu pahrejas palaitam efot fneega peepuhstas.

Semes trihze Italiä.

Roma, 1. jantwari. Pullsten 8 no rihta bij fajuhtams apalshemes grubdeens, kurech tur- pinajäs 20 sekundes. Masleet fabojati daschi pee- minekki. Silwek: upuru nebij. Prowinze no semes trihzes ir dauds silweku upuru. Semischi nopeetni ispostijumi nodariti Alwifa. Awezano apgabals, Alwila turwumä fe- wischli stipri zeitis. Awezanas pilfchta ispo- stita. No eedsihwotajeem paliku- fchidsihwi tilai weens tuhstots silweku, tee pa leelalai datai eewainoti. Sorä fagahjas daudsi nami un gahja boja daudsi fahschu. Jsolä del Lira no drupam ihwitli 10 lihki, 150 eewai- noti. Wisaladschä nogalinati 20 zilweki. Fra- tura gandrihs galigi isnihzinata. Upuru flaits ir leels.

Roma, 1. jantw. Pullsten 8 no rihta atfal- fajuta apalshemes grubdeenu. Awezano pil-

fchta pilnigi ispostita. Sem Awezanas drupam flaita lihdsj 10,000 nonahwetu.

Londoni, 1. jantw. Reitera agentura sino no Romas, la semes trihzes upuru flaits efot 12,000 nonahwetu un 20,000 eewainoti.

Muhfu ordenu pafneegschana Serbijas fehninam un printscheem.

Rifchä, 30. dezembri. Generalis Tati- fchschewis tifa peenemts no fehnina un pafneedja no Wina Majestates Kunga un Kei- sara dahwatäs ordena nosihmes: fehninam — Andreja Birmaizinata, kronprinzim Aleksandram — Jura 3. fchiras un prinzim Georgam Jura 4. fchiras. Kunga un Keisara augstäs balwas serbu armija un pee eedsih- wotajeem atstahja leelu eefpaidu. Kehninsch Peteris dahwaja generalim Tatishschewam Baltä ehrgla ordeni.

Miris laika paregis Demtschinskis.

Petrogradä, 2. janwari. Torbizo muifchä nomira pasihstama is laika paregis Demtschinskis.

Saguhstiti wahzeefchi un austreefchi.

Minflä, 1. janwari. Dezembri zaur Minflu isweeri gubstekni; 245 ofizeeri un 12,409 faldati, to starpä flimi un eewainoti 33 ofizeeri un 669 faldati. Pawifam no kara fah- iuma iswesti 1962 faguhstiti ofi- leeri un 107,260 faldati. Sche naw eerehkinati 300,000 gubstekni, las iswesti zaur Kijewu.

Stahwolks Lodse.

Warschawa, 31. dezembri. No Lodses sino, la eedsihwotaju milizijatur atzelta un eewestapruhshu poli- zija. Daudsas tirgotamas aifshlehtas, lufstiba pilfchta gandrihs aplufusi, fabrikas, isnemot Heijera, stahw meera. Sajuhtams kurninamä ma- teriala un ahrtneezibas lihdsjellu truhkums. Pa- wairojuschas laupishanas dshwolks, kuru ih- pafschneeki aifbrautuschu.

Londoni, 31. dez. No Walfiwju oftas telegrafe, la Deenwidu Afrikas kawalerija pee is- luhloschanas atradusi Urulafu aifstahdu no wah- zeefcheem. 28 juhdschu tahlumä eenaidneels netifa nowehrots.

Bukaresti, 31. dez. Wifa Rumania- ja un Karpatos plosascula.

Kara ainas.

Kautinsch barokku deht.

Starp muhfu un wahzu waineem atrodas weentula mahjina ar fchuhni. Neweens uf to ne- greefch netahdu wehribu, lamehr nejauschu fchuhni atstaneja flata urfsheschana.

Behz peezam minutem, la „Now. Wremjas“ forespondents raksta, trihs muhfu faldati dewas uf fchuhni, bet pee stallifcha durwim fastapa tshet- rus wahzeefchus, kure ari bij atfheiguschees, eeguhst zuhku.

Un, luhl, pagalmä starp neapbrunoteem wahzeefcheem un kreeweem ijehlas nifns duhru kautinsch zuhku deht.

Beidsot weens wahzeetis laida darba labatas nasi... Kautinsch beidsas bes panahlumeem un muhfejee dewas atpatal pee fawejeem, draudedami: „Pagaidi til, tuhliit mehs eeradifimees ar flintem, tad mehs jums gan parahdistim, lautees ar nasi...“

Kad muhfejee atfal eeradas — wahzeefchi tos fagaidija ar uguni. Apschaidifchanas tomehr newiltas igi un muhfejee ifista wahzeefchus no wina „posizijam“ un eeguwa zuhlas. Apmeernati muhfu faldati aifweda lihdsj weenu zuhku, bet ari fche wineem neufsmaidija laime.

Bar „flaweno“ kautinu dabuja finat rotas komandees un pawehleja lauschlus nolikt sem flintem, bet zuhku aifshutija uf rotas kehki...

Behz dascham deenam muhfejee faguhstija wairalus wahzeefchus, kuru starpä atradas ari weens duhru kautina dalibneels. Tas pateiza, la ari wini foditi, bet tilai par to, la nebij eefpehuschu kreeweem zuhku atnem, jo wina leitnants efot leels zuhlgalas zeenitajs...

